PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR — SENATUL

LEGE

pentru modificarea şi completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, în vederea alfabetizării elevilor şi a cadrelor didactice în domeniul inteligenței artificiale

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023, cu modificările şi completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:

1. La articolul 88, după alineatul (10) se introduce un nou alineat, alin. (10^1), cu următorul cuprins:

„(10^1) Programele şcolare pentru disciplinele de studiu şi modulele de pregătire obligatorii din învățământul primar, gimnazial şi liceal, considerate în ansamblul lor pentru fiecare nivel de învățământ, asigură, în mod transversal şi adaptat vârstei, prin programele disciplinelor relevante, dezvoltarea competențelor de alfabetizare în domeniul inteligenței artificiale, fără instituirea unei discipline distincte şi fără suplimentarea bugetului de timp prevăzut în planurile-cadru de învățământ. Aceste competențe se pot dobândi şi prin activități care nu presupun utilizarea de către elevi a sistemelor de inteligență artificială ori a dispozitivelor digitale şi vizează cel puțin:

a) înțelegerea modului de funcționare, a posibilităților şi a limitelor sistemelor de inteligență artificială, inclusiv a riscului de erori şi de prejudecăți care pot conduce la discriminare;

b) verificarea informațiilor şi a conținutului generat sau manipulat de sistemele de inteligență artificială, inclusiv imagini, sunete şi materiale video;

c) protecția datelor cu caracter personal şi siguranța în utilizarea acestor sisteme;

d) utilizarea etică şi transparentă a sistemelor de inteligență artificială în activitatea şcolară, cu respectarea principiilor prevăzute la art. 85 alin. (1) lit. f).”

2. La articolul 91, litera d) se modifică şi va avea următorul cuprins:

„d) competență digitală, inclusiv de siguranță pe internet, securitate cibernetică şi utilizare responsabilă a sistemelor de inteligență artificială;”

3. La articolul 132, după alineatul (12) se introduc trei noi alineate, alin. (13)–(15), cu următorul cuprins:

„(13) Prin ordin al ministrului educației şi cercetării, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, se aprobă, după consultarea Consiliului Național al Elevilor, a altor asociații reprezentative la nivel național ale elevilor, a structurilor asociative reprezentative ale părinților, a federațiilor sindicale reprezentative din învățământ şi a Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cadrul național privind utilizarea sistemelor de inteligență artificială în unitățile de învățământ preuniversitar. Cadrul stabileşte cel puțin:

a) utilizările permise, condiționate şi nepermise ale sistemelor de inteligență artificială de către elevi, diferențiate pe niveluri de învățământ şi pe vârstă, cu respectarea art. 106 alin. (4)–(6), şi de către personalul didactic, inclusiv regulile de transparență privind utilizarea sistemelor respective în lucrările elevilor, care se comunică elevilor înaintea sarcinii de lucru;

b) măsurile de protecție a datelor cu caracter personal ale elevilor, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 şi cu Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679, cu modificările ulterioare, care cuprind cel puțin: limitarea datelor prelucrate la cele strict necesare scopului educațional; interdicția utilizării datelor elevilor de către furnizori în scop publicitar, pentru crearea de profiluri comerciale sau pentru antrenarea propriilor modele; condițiile de vârstă şi de consimțământ, inclusiv interdicția de a obliga elevii să îşi creeze conturi personale la furnizori de sisteme de inteligență artificială; informarea elevilor şi a părinților sau a reprezentanților legali, într-un limbaj adaptat vârstei;

c) condițiile în care rezultatele sistemelor de inteligență artificială pot fi folosite în evaluarea elevilor, cu păstrarea deciziei finale a cadrului didactic, precum și garanția că utilizarea nepermisă nu se stabilește exclusiv pe baza rezultatului unui instrument automat de detectare a conținutului generat, elevul având dreptul să își susțină și să își explice lucrarea;

d) criteriile de selecție a instrumentelor de inteligență artificială utilizate în unitățile de învățământ, suplimentare față de cele prevăzute la alin. (4), fără stabilirea de liste de furnizori sau de produse, în acord cu Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, din 12 iulie 2024, cu modificările ulterioare, și cu Regulamentul (UE) 2016/679;

e) garanția că nicio sarcină de lucru obligatorie și nicio evaluare nu condiționează rezultatul elevului de accesul acestuia, în afara unității de învățământ, la dispozitive, la internet sau la servicii de inteligență artificială contra cost, activitățile obligatorii care presupun utilizarea acestor sisteme desfășurându-se cu infrastructura prevăzută la art. 93 alin. (6);

f) condițiile în care elevii cu cerințe educaționale speciale utilizează sisteme de inteligență artificială ca tehnologii asistive, inclusiv la evaluare, în condițiile art. 69 alin. (15) și ale art. 106 alin. (1) lit. i), fără ca acestea să fie considerate utilizări nepermise;

g) atribuțiile unităților de învățământ, exercitate prin structurile existente, fără înființarea de comisii noi și fără raportări suplimentare față de cele stabilite potrivit art. 133 alin. (8) și (9).

(14) Prelucrarea datelor cu caracter personal ale elevilor prin sistemele de inteligență artificială utilizate în activitatea didactică se realizează numai în scopuri educaționale, în temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) din Regulamentul (UE) 2016/679. Ministerul Educației și Cercetării realizează, înainte de punerea lor la dispoziție și cu consultarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, evaluarea impactului asupra protecției datelor prevăzută la art. 35 din Regulamentul (UE) 2016/679 pentru instrumentele de inteligență artificială pe care le pune la dispoziția unităților de învățământ și publică un model de evaluare pe care unitățile de învățământ îl pot utiliza.

(15) Cadrul prevăzut la alin. (13) se revizuiește prin ordin al ministrului educației și cercetării cel puțin o dată la 2 ani, cu aceeași consultare. Unitățile de învățământ îl aplică prin regulamentul intern, iar prevederile privind elevii se preiau în Statutul elevului prevăzut la art. 105 alin. (4). Încălcarea de către elevi a regulilor stabilite potrivit alin. (13) lit. a) se sancționează numai potrivit Statutului elevului.”

4. La articolul 133, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Se înființează mecanismul de monitorizare a nivelului de maturitate digitală pentru învățământul preuniversitar, sistem de evaluare, monitorizare și îmbunătățire a transformărilor digitale în ceea ce privește infrastructura software și hardware disponibilă/accesibilă în fiecare unitate de învățământ preuniversitar, precum și nivelul competențelor digitale, inclusiv al competențelor de alfabetizare în domeniul inteligenței artificiale, în rândul elevilor și cadrelor didactice.”

5. La articolul 133, după alineatul (10) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) Ministerul Educației și Cercetării publică anual, pe pagina proprie de internet, rezultatele monitorizării prevăzute la alin. (8) privind competențele de alfabetizare în domeniul inteligenței artificiale, defalcate cel puțin pe medii de rezidență și pe niveluri de învățământ, și le transmite comisiilor pentru învățământ ale celor două Camere ale Parlamentului.”

6. La articolul 187 alineatul (10), după litera i) se introduce o nouă literă, lit. j), cu următorul cuprins:

„j) dobândirea și dezvoltarea de competențe privind utilizarea pedagogică, etică și sigură a sistemelor de inteligență artificială, inclusiv pentru proiectarea sarcinilor de învățare și a evaluării în condițiile în care elevii utilizează aceste sisteme.”

7. La articolul 188, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:

„(12) Până la data de 31 august 2031, planul național de formare continuă prevăzut la art. 118 alin. (3) lit. m), la care se referă alin. (3) lit. a), include, alături de competențele prioritare stabilite potrivit art. 187 alin. (2), competențele prevăzute la art. 187 alin. (10) lit. j). În aceeași perioadă, CNFDCD elaborează și furnizează, direct sau prin CCD, fără costuri pentru participanți, în cadrul creditelor și în limita fondurilor prevăzute la alin. (3) lit. a), cel puțin un program de formare continuă acreditat în acest domeniu, care poate fi parcurs și în format online, inclusiv asincron.”

8. În anexă, după punctul 3 se introduce un nou punct, pct. 3^1, cu următorul cuprins:

„3^1. Alfabetizarea în domeniul inteligenței artificiale reprezintă competențele, cunoștințele și înțelegerea care permit utilizarea în cunoștință de cauză a sistemelor de inteligență artificială, precum și conștientizarea oportunităților, a riscurilor și a posibilelor prejudicii pe care acestea le pot genera, având în vedere definiția prevăzută la art. 3 pct. 56 din Regulamentul (UE) 2024/1689, cu modificările ulterioare. În sensul prezentei legi, prin sistem de inteligență artificială se înțelege sistemul definit la art. 3 pct. 1 din același regulament.”

Art. II. — (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi se emite ordinul ministrului educației și cercetării prevăzut la art. 132 alin. (13) din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege. Cadrul național se aplică începând cu anul școlar următor publicării ordinului, iar unitățile de învățământ își actualizează regulamentul intern în primele 30 de zile ale acestuia.

(2) În termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministrul educației și cercetării aprobă sau, după caz, actualizează metodologia prevăzută la art. 187 alin. (11) din Legea nr. 198/2023, iar Centrul Național pentru Formare și Dezvoltarea în Cariera Didactică (CNFDCD) asigură programul de formare prevăzut la art. 188 alin. (12) din aceeași lege. Până la operaționalizarea CNFDCD, atribuțiile prevăzute la art. 188 alin. (12) din Legea nr. 198/2023 se exercită de Ministerul Educației și Cercetării, prin casele corpului didactic.

(3) Ministerul Educației și Cercetării integrează competențele prevăzute la art. 88 alin. (10^1) din Legea nr. 198/2023 în programele școlare cu ocazia primei revizuiri a acestora, fără a impune revizuirea anticipată a programelor și elaborarea de manuale noi și fără a produce efecte în timpul anului școlar în curs. Pentru programele care nu sunt revizuite în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, competențele se integrează printr-un supliment la programele în vigoare, aprobat prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se aplică începând cu anul școlar următor aprobării sale. În același termen, Ministerul Educației și Cercetării actualizează profilul de formare prevăzut la art. 89 alin. (2) din Legea nr. 198/2023.

(4) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministrul educației și cercetării include în ordinul prevăzut la art. 133 alin. (9) din Legea nr. 198/2023, emis sau, după caz, modificat în acest scop, indicatori privind competențele de alfabetizare în domeniul inteligenței artificiale, calculați pe baza evaluărilor naționale și internaționale existente și a instrumentelor de autoevaluare puse gratuit la dispoziție, fără raportări suplimentare din partea unităților de învățământ.

(5) Cheltuielile pentru aplicarea prezentei legi se asigură din sursele prevăzute la art. 188 alin. (3) lit. a) și alin. (9) din Legea nr. 198/2023, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, precum și, în măsura disponibilității alocărilor, din fonduri externe nerambursabile, inclusiv prin Programul Educație și Ocupare 2021–2027.

Art. III. — Prin derogare de la art. 10 alin. (2) din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, prezenta lege intră în vigoare la data începerii anului școlar următor celui în care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR	**PREȘEDINTELE SENATULUI**
……	……

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru modificarea şi completarea Legii învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, în vederea alfabetizării elevilor şi a cadrelor didactice în domeniul inteligenţei artificiale

Secţiunea 1. Motivul emiterii actului normativ (art. 31 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000)

Situaţia actuală. Elevii folosesc deja inteligența artificială (IA) pentru învățare. 40% dintre elevii români de 15 ani folosesc chatboturi IA cel puțin o dată pe săptămână pentru a învăța (media OCDE: 46%). Doar 9% nu le folosesc niciodată sau aproape niciodată pentru vreuna dintre activitățile școlare analizate (media OCDE: 14%) (OCDE, PISA 2025, nota de țară pentru România). Datele PISA 2025 arată și că 73% dintre elevii români declară că, la orele de la școală, evaluează cel puțin uneori calitatea informațiilor generate de chatboturile IA (media OCDE: 63%); propunerea transformă această practică, care depinde astăzi de inițiativa fiecărei școli și a fiecărui profesor, într-o garanție pentru toți elevii.

Profesorii. 46% dintre profesorii din învățământul gimnazial din România declară că au folosit IA în activitatea lor (media OCDE: 36%), iar 31% raportează un nivel ridicat de nevoi de formare privind utilizarea inteligenței artificiale în predare și învățare (OCDE, TALIS 2024, nota de țară pentru România).

Competenţele digitale. Doar 53,3% dintre tinerii de 16–24 de ani au cel puțin competențe digitale de bază, față de 74,6% în UE; România și Bulgaria sunt singurele state membre sub 60% (Eurostat, date pentru 2025, set de date isoc_sk_dskl; știrea Eurostat din 15 iulie 2026).

Insuficienţele reglementării actuale. Legea nr. 198/2023 nu conține termenul „inteligență artificială”. Competența digitală din profilul de formare (art. 91 lit. d)), temele obligatorii din planurile-cadru (art. 88 alin. (10)), monitorizarea competențelor digitale (art. 133 alin. (8)) și scopurile dezvoltării profesionale (art. 187 alin. (10)) nu se referă la IA. Art. 187 alin. (10) lit. e) vizează competențele digitale de predare-învățare-evaluare în general, fără a numi IA și fără a prevedea formarea pentru proiectarea sarcinilor și a evaluării atunci când elevii folosesc IA, iar prioritățile de formare se stabilesc periodic (art. 187 alin. (2)), fără continuitate garantată. Ca urmare:

– IA apare în curriculum doar prin acte administrative: opționalul „Inteligența artificială (IA) și cetățenia digitală”, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5.808/2026 (Monitorul Oficial al României, Partea I, din 26 octombrie 2026), care poate fi propus pentru una dintre clasele a IX-a – a XII-a, o oră pe săptămână, din anul școlar 2027–2028, numai în școlile care îl oferă și numai pentru elevii care îl aleg;

– nu există un act normativ privind utilizarea IA în unitățile de învățământ; „Ghidul de utilizare a Inteligenței Artificiale în școli”, ediția 2026, transmis școlilor, este o publicație realizată într-un proiect finanțat prin PNRR, cu valoare de recomandare;

– formarea cadrelor didactice în domeniul IA nu este prevăzută distinct ca scop al dezvoltării profesionale.

Elementele noi. Propunerea nu creează o disciplină și nu adaugă ore. Ea: (1) integrează transversal competențe de alfabetizare IA în programele obligatorii; (2) obligă ministerul să aprobe, prin ordin, un cadru național privind utilizarea IA în școli, revizuit la 2 ani; (3) face din formarea cadrelor didactice în IA o prioritate națională până la 31 august 2031, în interiorul formării continue obligatorii; (4) măsoară rezultatele prin mecanismul existent de la art. 133 alin. (8); (5) introduce în anexa legii definiția alfabetizării în domeniul IA, având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1689; (6) stabilește garanții pentru elevi: echitatea față de accesul acasă la dispozitive și internet, tehnologiile asistive pentru elevii cu CES, protecția datelor și dreptul de a-și explica lucrarea.

Propunerea urmează soluția indicată de Guvern în punctul de vedere nr. 6495/2025 la propunerea legislativă privind educația civică digitală și responsabilitatea online în școli (L496/2025): integrarea temelor noi în programele școlare existente, fără disciplină nouă.

Documente de politici publice. Propunerea concretizează, în legea educației, direcții din Strategia națională în domeniul inteligenței artificiale 2024–2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 832/2024, care cuprinde măsuri pentru educație.

Diferența față de propunerea legislativă privind disciplina „Educație media și digitală" (Pl-x 60/2026, L327/2026). Acea propunere, adoptată de Camera Deputaților la 11 mai 2026 prin depășirea termenului de 45 de zile și aflată în comisiile Senatului, introduce o disciplină obligatorie nouă în gimnaziu și liceu. Forma adoptată nu conține dispoziții privind utilizarea sistemelor de inteligență artificială în unitățile de învățământ, un cadru de reguli aplicabil școlilor, formarea cadrelor didactice în domeniul IA sau măsurarea competențelor de alfabetizare în domeniul IA. Cele două propuneri sunt complementare:

Criteriu	**Pl-x 60/2026**	**Prezenta propunere**
Instrument	Disciplină obligatorie nouă	Competențe transversale, fără disciplină și fără ore noi
Obiect	Educație media și digitală	Utilizarea sistemelor de IA: funcționare, verificare, date, integritate
Cadre didactice	Formare pentru profesorii noii discipline	Prioritate națională IA până în 2031, program fără costuri pentru participanți
Reguli pentru școli	Nu	Cadru național IA prin ordin de ministru
Măsurare	Nu	Indicatori în mecanismul de la art. 133 alin. (8)
Articole modificate	Art. 87^1, 88 alin. (10), 88^1, 233 alin. (7)	Art. 88 alin. (10^1), 91, 132, 133, 187, 188, anexa

Propunerile nu modifică aceleași alineate (la art. 88, Pl-x 60/2026 modifică alin. (10), iar prezenta propunere introduce alin. (10^1)); prin urmare, pot fi adoptate amândouă.

Secțiunea a 2-a. Impactul socioeconomic (art. 31 alin. (1) lit. b))

Propunerea pregătește elevii să verifice informațiile generate de IA și să își protejeze datele, iar cadrelor didactice le oferă instrumente pentru a proiecta sarcini și evaluări în care IA nu înlocuiește învățarea. Pe termen lung, contribuie la reducerea decalajului față de media UE la competențele digitale ale tinerilor. Nu are impact asupra mediului de afaceri sau asupra mediului înconjurător.

Secțiunea a 3-a. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat (art. 31 alin. (1) lit. c))

Pe termen scurt (anul curent, 2026): nu există impact, deoarece legea produce efecte abia din anul școlar următor celui în care a fost publicată (Art. III din propunere; derogarea de la art. 10 alin. (2) din Legea nr. 198/2023 leagă intrarea în vigoare de data publicării în Monitorul Oficial, nu de data adoptării).

Pe termen lung (5 ani): cheltuieli pentru elaborarea cadrului național, a programului de formare și a indicatorilor și pentru formarea cadrelor didactice. Programul de formare se parcurge în cadrul creditelor pe competențe prioritare naționale (art. 188 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 198/2023), deci schimbă conținutul priorităților, nu numărul de credite. Cheltuielile se acoperă din sursele prevăzute la art. 188 alin. (3) lit. a) și alin. (9) și, în măsura disponibilității alocărilor, din Programul Educație și Ocupare 2021–2027, Prioritatea 07, obiectivul specific ESO4.5. Propunerea nu impune revizuirea anticipată a programelor școlare și nici manuale noi (Art. II alin. (3)). Nu se creează posturi și nu se adaugă ore. Deoarece costurile unitare sunt cunoscute de Ministerul Educației și Cercetării,

inițiatorii propun ca, la înregistrare, Camera Deputaților să solicite Guvernului fișa financiară, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice. Detalii în Anexa nr. 1.

Secțiunea a 4-a. Impactul asupra sistemului juridic (art. 31 alin. (1) lit. d))

Legislația afectată. Se modifică numai Legea nr. 198/2023. Se emit sau se actualizează: ordinul privind cadrul național (art. 132 alin. (13)), ordinul prevăzut la art. 133 alin. (9), metodologia de la art. 187 alin. (11), planul național de formare continuă, profilul de formare (art. 89 alin. (2)), Statutul elevului și, la revizuire, programele școlare. Pentru denumirea ministerului, propunerea folosește denumirea actuală, „Ministerul Educației și Cercetării", ca actele normative recente.

Compatibilitatea cu dreptul Uniunii Europene. Regulamentul (UE) 2024/1689 se aplică direct și nu se transpune; propunerea nu îl transpune și nu îl dublează. Art. 4 se aplică de la 2 februarie 2025 (art. 113 lit. a)) și a fost înlocuit prin Regulamentul (UE) 2026/1744, în vigoare de la 27 iulie 2026. În forma actuală, furnizorii și implementatorii de sisteme de IA iau măsuri pentru a sprijini dezvoltarea alfabetizării în domeniul IA a personalului lor, fără a fi obligați să garanteze un anumit nivel de cunoștințe (alin. (1)); Comisia și statele membre sprijină aceste eforturi (alin. (2)); Consiliul IA adoptă recomandări, ținând seama de cadrele europene de competențe (alin. (3)). O unitate de învățământ care folosește un sistem de IA sub autoritatea sa este implementator (art. 3 pct. 4); formarea prevăzută de propunere o ajută să își îndeplinească obligația de la alin. (1), iar propunerea este o formă a sprijinului prevăzut la alin. (2). Pentru competențele elevilor, regulamentul nu conține obligații, iar conținutul învățământului rămâne de competența statelor membre (art. 165 TFUE). Sistemele de IA destinate stabilirii accesului, admiterii sau repartizării, evaluării rezultatelor învățării, inclusiv orientării procesului de învățare, evaluării nivelului de educație și monitorizării și detectării comportamentului interzis în timpul testelor sunt, sub rezerva art. 6 alin. (3), sisteme cu grad ridicat de risc (anexa III pct. 3), cu obligații aplicabile de la 2 decembrie 2027; cadrul național pregătește școlile pentru acest termen, fără a adăuga obligații peste regulament. Propunerea nu derogă de la Regulamentul (UE) 2016/679 și stabilește temeiul prelucrării în scop educațional (art. 6 alin. (1) lit. e) și alin. (3) din acel regulament).

Natura legii și procedura. Inițiatorii apreciază că propunerea are caracter organic (art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituție), întrucât privește curriculumul național, formarea continuă a personalului didactic și utilizarea tehnologiei în unitățile de învățământ, în linia calificării reținute pentru L496/2025 și L327/2026. Camera Deputaților este prima cameră sesizată, iar Senatul este cameră decizională (art. 75 alin. (1)); legea se adoptă cu votul majorității membrilor fiecărei Camere (art. 76 alin. (1)).

Jurisprudența CJUE. Nu am identificat hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene privind art. 4 din Regulamentul (UE) 2024/1689.

Tratate și acorduri internaționale. Propunerea nu are implicații asupra tratatelor sau acordurilor internaționale la care România este parte.

Secțiunea a 5-a. Consultările derulate (art. 31 alin. (1) lit. e))

Înainte de dezbatere se recomandă consultarea Ministerului Educației și Cercetării, a CNFDCD, a federațiilor sindicale din învățământ, a Consiliului Național al Elevilor și a structurilor asociative reprezentative ale părinților, iar Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal este consultată potrivit art. 36 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2016/679. Sunt necesare avizele Consiliului Legislativ și ale Consiliului Economic și Social și punctul de vedere al Guvernului. Întrucât propunerea poate avea implicații asupra bugetului de stat, se solicită informarea Guvernului, potrivit art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituția României, republicată. Ordinul privind cadrul național se emite după consultarea acelorași structuri (art. 132 alin. (13)).

Secțiunea a 6-a. Activitățile de informare publică (art. 31 alin. (1) lit. f))

Propunerea și expunerea de motive se publică pe pagina de internet a Camerei Deputaților la înregistrare. Proiectul de ordin privind cadrul național se supune consultării publice potrivit Legii

nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Rezultatele măsurării se publică anual (art. 133 alin. (11)).

Secțiunea a 7-a. Măsurile de implementare (art. 31 alin. (1) lit. g))

Nu se înființează instituții și nici comisii noi. Ordinul privind cadrul național se emite în 6 luni și se aplică din anul școlar următor; programul de formare este disponibil în 9 luni (până la operaționalizarea CNFDCD, prin casele corpului didactic); indicatorii se adaugă în 12 luni, fără raportări suplimentare ale școlilor; competențele intră în programe la prima revizuire sau, dacă aceasta nu are loc în 2 ani, printr-un supliment.

Față de cele prezentate, supunem spre dezbatere și adoptare Parlamentului României prezenta propunere legislativă.

Inițiator: _____ Semnătura: _____

Cosemnatari: conform tabelului din Anexa nr. 3 la expunerea de motive.

Anexe la expunerea de motive:

1. Anexa nr. 1 — Fișa financiară
2. Anexa nr. 2 — Tabelul de corelare cu Regulamentul (UE) 2024/1689
3. Anexa nr. 3 — Tabelul cosemnatarilor

ANEXA NR. 1 la expunerea de motive

FIŞA FINANCIARĂ

prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare, şi la art. 15 din Legea responsabilităţii fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare

Inițiatorii nu au acces la costurile unitare ale Ministerului Educației și Cercetării și propun ca, la înregistrare, Camera Deputaților să solicite Guvernului fișa financiară, pe care acesta o transmite în termen de 45 de zile, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 500/2002. Tabelul de mai jos arată elementele care trebuie estimate.

Ipoteza de calcul: legea este adoptată și publicată în cursul anului 2027, înainte de începerea anului școlar 2027–2028, și intră în vigoare la începutul acestuia. Anul curent (2026): fără impact, legea nefiind adoptată; tabelul acoperă anul curent, anul intrării în vigoare și următorii 4 ani. Dacă publicarea are loc după începerea anului școlar 2027–2028, toate termenele se decalează cu un an școlar.

Indicator (mii lei)	**Anul curent: 2026**	**Anul 1: 2027**	**Anul 2: 2028**	**Anul 3: 2029**	**Anul 4: 2030**	**Anul 5: 2031**
Elaborarea și revizuirea cadrului național (art. 132 alin. (13)–(15))	0	estimare MEC	estimare MEC	0	revizuire (estimare MEC)	0
Evaluarea impactului asupra protecției datelor (art. 132 alin. (14))	0	estimare MEC	0	0	0	0
Elaborarea și acreditarea programului de formare (art. 188 alin. (12))	0	estimare MEC	estimare MEC	0	0	0
Formarea cadrelor didactice (art. 188 alin. (12))	0	0	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC
Supliment la programele școlare și materiale didactice (Art. II alin. (3))	0	0	0	estimare MEC	0	0
Indicatori în mecanismul de la art. 133 alin. (8)	0	0	estimare MEC	întreținere	întreținere	întreținere
Total cheltuieli	0	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC
din care: buget de stat (MEC, CCD)	0	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC
din care: fonduri externe nerambursabile (PEO 2021–2027)	0	estimare MEC	estimare MEC	estimare MEC	0	0
Venituri bugetare	0	0	0	0	0	0

Surse de finanţare şi măsuri de compensare.

1. **Reorientare, nu cheltuială nouă.** Fiecare cadru didactic parcurge deja cel puțin un program acreditat la 2 ani (art. 188 alin. (7)), iar cel puțin 5 credite ECTS corespund competențelor prioritare naționale, finanțate prin programe naționale, din bugetul CCD sau din finanțarea specială a unităților (art. 188 alin. (3) lit. a)). Programul de formare se parcurge în cadrul acestor credite, deci propunerea schimbă conținutul priorităților, nu numărul de credite.
2. **Fonduri europene.** Programul Educație și Ocupare 2021–2027 (Prioritatea 07, obiectivul specific ESO4.5) finanțează formarea cadrelor didactice, în măsura disponibilității alocărilor;

cheltuielile sunt eligibile până la 31 decembrie 2029 (art. 63 din Regulamentul (UE) 2021/1060). După 2029 sunt necesare cadrul financiar următor sau bugetul național.

3. **Fără revizuire anticipată.** Propunerea nu impune revizuirea anticipată a programelor școlare și nici manuale noi (Art. II alin. (3)); suplimentul se aplică numai programelor nerevizuite în 2 ani.

4. Oferta de formare existentă. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2026, fiecare cadru didactic beneficiar al primei de carieră didactică pentru anul școlar 2025–2026 utilizează cel puțin 975 de lei pentru cursuri de formare profesională acreditate sau avizate de Ministerul Educației și Cercetării, iar pe listele de cursuri eligibile au fost incluse și programe privind inteligența artificială. Prima are caracter punctual și nu constituie o sursă de finanțare pentru prezenta lege; măsura arată însă că există deja o ofertă de programe acreditate în acest domeniu, care poate fi orientată către competențele prevăzute la art. 187 alin. (10) lit. j).

Ipoteze și metodologie de calcul (art. 15 din Legea nr. 69/2010). Costul anual de formare se calculează ca N × c, unde N este numărul de cadre didactice care parcurg programul în anul respectiv, în interiorul ciclului de 2 ani prevăzut la art. 188 alin. (7), iar c este costul unitar al unui program acreditat parcurs online, cunoscut de Ministerul Educației și Cercetării. În scenariul A, programul IA înlocuiește un alt program prioritar, iar costul suplimentar de formare este zero; cheltuieli noi apar doar pentru elaborarea cadrului, a programului, a suplimentului și a indicatorilor. În scenariul B, participările suplimentare costă N(suplimentar) × c. Valoarea exactă a lui c este cunoscută de Ministerul Educației și Cercetării. Pentru ordinul de mărime, inițiatorii au considerat aproximativ 220.000 de cadre didactice (Institutul Național de Statistică, anul școlar 2025–2026), formate în circa 4 ani (aproximativ 55.000 pe an), la un cost unitar ipotetic al inițiatorilor cuprins între 450 de lei și 1.500 de lei pentru un program acreditat cu componentă online. În scenariul B, costul ar fi cuprins între 24,75 și 82,5 milioane de lei pe an. Această valoare este o limită superioară, deoarece propunerea nu obligă toate cadrele didactice să parcurgă programul, ci îl include între competențele prioritare naționale. Estimarea are caracter orientativ și se înlocuiește cu fișa financiară transmisă de Guvern.

Declarație (art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 69/2010). Inițiatorii apreciază că propunerea nu generează cheltuieli suplimentare peste fondurile aprobate pentru formarea continuă, deoarece programul se parcurge în cadrul creditelor prevăzute la art. 188 alin. (3) lit. a). Compatibilitatea cu strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli se confirmă prin fișa financiară a Guvernului, solicitată potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 500/2002.

Concluzie. Propunerea indică sursa de finanțare (Art. II alin. (5)), potrivit art. 138 alin. (5) din Constituție.

ANEXA NR. 2 la expunerea de motive

TABELUL DE CORELARE cu Regulamentul (UE) 2024/1689, cu modificările aduse prin Regulamentul (UE) 2026/1744 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, din 24 iulie 2026)

Prevedere din propunere	**Prevederea din Regulamentul (UE) 2024/1689**	**Relația**
Anexa pct. 3^1 (definiția alfabetizării IA)	Art. 3 pct. 56	Definiția națională are în vedere definiția din regulament, adaptată învățământului preuniversitar, fără a o modifica
Anexa pct. 3^1 teza a II-a (noțiunea de sistem de IA)	Art. 3 pct. 1	Preia definiția prin trimitere, fără a o modifica
Art. 187 alin. (10) lit. j), art. 188 alin. (12) (formarea cadrelor didactice)	Art. 4 alin. (1)–(2) și art. 3 pct. 4	Sprijină unitățile de învățământ, ca implementatori, în alfabetizarea IA a personalului; reprezintă o formă a sprijinului acordat de statul membru
Art. 88 alin. (10^1) lit. b) (verificarea conținutului generat)	Art. 50	Complementar: art. 50 impune furnizorilor și implementatorilor obligații de transparență; propunerea nu le transpune, ci îi formează pe elevi să recunoască și să verifice conținutul generat
Art. 132 alin. (13) lit. c)–d) (evaluarea elevilor, selecția instrumentelor)	Art. 5 alin. (1) lit. f); anexa III pct. 3	Criteriile de selecție se stabilesc în acord cu regulamentul, inclusiv cu interdicția de la art. 5 alin. (1) lit. f), în vigoare din 2 februarie 2025, pe care cadrul național nu o reia și nu o modifică; cadrul pregătește școlile pentru obligațiile din anexa III pct. 3, aplicabile de la 2 decembrie 2027, fără a adăuga obligații
Art. 88 alin. (10^1) lit. a), c), d) (competențele elevilor)	Nu există prevedere corespondentă	Conținutul învățământului rămâne de competența statelor membre (art. 165 TFUE)

ANEXA NR. 3 la expunerea de motive

TABELUL COSEMNATARILOR

Se completează la depunere.

Nr. crt.	**Numele și prenumele**	**Grupul parlamentar**	**Camera**	**Semnătura**
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				